

Leiðarvísir ÍSALP:

Nr. 10: VÍFILSFELL

Vífilsfell (655m) er eitt af þekktari fjöllum í nágrenni Reykjavíkur. Það ris eins og kunnugt er austur af Sandskeiði og markar norðurendann á Bláfjöllum.

Vífilsfell heitir eftir Vífla, bræli Ingólfss Arnarsonar, en sagan segir að Vífill hafi gengið á fjallíð á morgni hverjun til að gá til veðurs. Ekki hefur Vífill verið ónýtur göngumaður því vegalengdin sem hann hefur lagt að baki ábur en hann hóf að sinna örðum morgunverkum er um 50 km.

Göngur á Vífilsfell eru mjög tíðar og eru fá eða engin fjöll á höfuðborgarsvæðinu vinsælli að því leyti. Ferðafélag Íslands létt koma fyrir útsýns-skífu á tindi fjallsins árið 1940. Oftast er gengið á fjallíð frá Sandskeiði um norðuröxlina eða frá skarðinu milli Vífilsfells og Sauðadalshnúka.

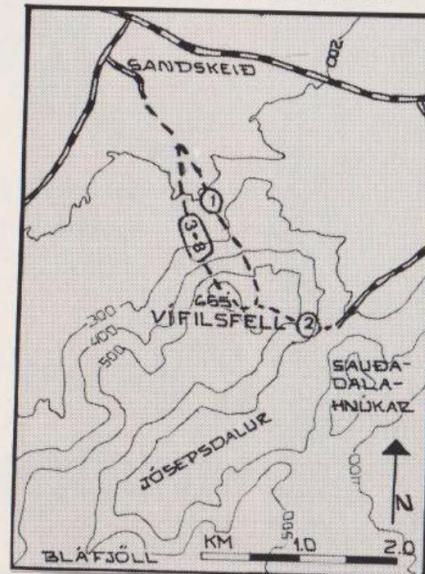
Dálitið er sagt frá Vífilsfelli í árbók F.Í. 1936.

Besta kort sem fáanlegt er af Vífilsfelli og nágrenni, er loftmyndakort 1613 III, í málíkvarða 1:50.000. Annað kort er atlasblað nr. 37, Hengill, 1:100.000. Einnig má nefna aðalkort nr. 3, Suðvesturland, 1:250.000.

Nokkuð hefur verið klifrað í fjallinu á undanförnum árum, bæði í berg, snjó og ís. Áðallega hefur verið klifrað í norðvestur-hlíð fjallsins. Sérstaklega er vert að minnast

á klettaleiðirnar en þær eru lengri í Vífilsfelli en gengur og gerist á örðum afingasvæðum í nágrenni Reykjavíkur. Bergið í fjallinu er fremur ótraust (móberg) og oft erfitt að koma fyrir öruggum tryggum. Er því brynt fyrir mönum að fara varlega við klifur í fjallinu.

Hér eru í fyrra skipti notaðar markvisst erfiðleikagráður UIAA til að lýsa klifurleiðum í bergi á Íslandi. Eru menn beðnir að taka gráður á einstökum leiðum

Vífilsfell - yfirlitskort.

Vífilsfell séð úr vestri. —
Ljós. William Kaiser. — apríl '80.

og einstökum hreyfingum með nokkrum fyrirvara. Hér er um frumtilraun að ræða en reynslan mun væntanlega leiða í ljós, hvernig til hefur tekist. Einnig eru menn varaðir við því að rugla saman kletta-gráðunum og snjóklifurgráðunum.

Í þessum leiðarvísi er mest lagt upp á klifurleiðunum en minni áhersla lögð á gönguleiðir. Kemur það til af því að fjallíð er mjög bekkt og viða auðgengið á það. Klifur-slöðirnar þekkja hins vegar færri.

Einstakar leiðir:

I. Gönguleiðir:

Nr. 1: Norðuröxl

vegalengd: 3,5 km.

lóðrétt hækjun: 450 m.

göngutími: 1 - 1 1/2 klst.

Best er að leggja upp frá flugskýlinu við Sandskeið. Er þá bæði hægt að fara upp ölduna sem gengur norður úr fjallinu eða upp gilið sem verður milli fjallsins og Öldunnar. Síðan er best að ganga beint upp á öxlina norður úr háfjallinu. Að vetrarlagi getur þó verið hengja í brún axlarinnar og snjóflóðahætta í hlíðinni fyrir neðan. Upp á háeggina er farið um slakka NA í fjallinu. Er þar auðratað á toppinh. Lítillsháttar brölt er efst en hvergi torfært.

Nr. 2: Gönguleið að austan

vegalengd: 1,5 km.

lóðrétt hækjun: 300m
göngutími: 1 klst.

Gengið er úrháskarðinu milli Vífilsfells og Sauðala-hnúka. Þangað er yfirleitt afkært að sumarlagi um veginn inn í Jósepsdal. Farið er beint upp um 150 m. háð skriðu á norðuröxlina. Síðan gengið um 500 m. til vesturs og þá sveigt upp á háfjallið og fylgt sömu leið og nr. 1.

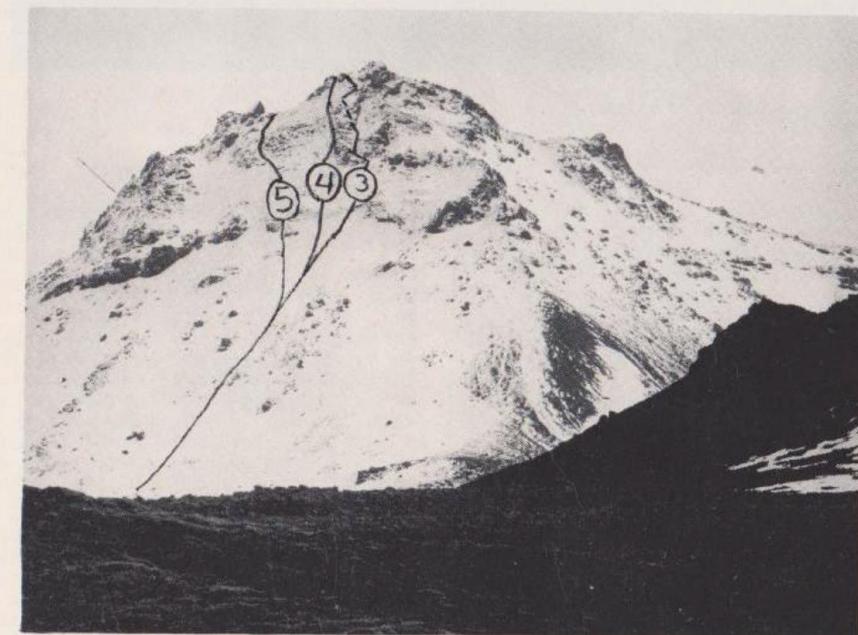
II. Bergklifurleiðir

Nr.3: Reykháfurinn.

Skemmtileg og fjölbreytileg klifurleið. Sú leið sem kemst næst því að liggja beint á hágnýpu fjall eins.

lóðrétt hækjun: 130 m.

Gráða: III.

Norðvesturveggur Vífilsfells.-
ljósm. William Kaiser. - apríl '80.

áætlaður klifurtími: 1 1/2 klst.
útbúnaður: fleygar, karabínur,
lykkjur (sling), lína.
Best er að hafa a.m.k. 30 m.
milli manna.

Gengið er upp skriðurnar norð-vestan í fjallinu að klettunum. Síðan haldið upp klettafláana (I) og stefnt á hágnýpuna uns brattinn fer að aukast fyrir alvöru. Þá er farin sylla, skáhalt upp á við 15 m., til vinstri. Af henni klifrað upp um 10 m. eftir breiðri sprungu (III). Þar tekur við stórá stallur, klifrað til vinstri upp Reykháf (III), 25 m. Er þá komið upp á líttinn stall. Þaðan klifið skáhalt upp á við til hægri (II) og síðan til vinstri (II+) uns brúninni er náð, 30 m. Fleyga má nota bæði í

Klifur á Reykháfsleiðinni. -
Ljósm. Hreinn Magnússon, -
sept. '78.

Reykháfnum og fyrir ofan
hann en hvergi eru augljósar
fleygsprungur.

Nr.4: Skuldaskil

Skemmtileg klifurleið, frekar opin og brött. Líkl. fyrst klifin haustið 1979.

lóðrétt hækjun: 120 m.

Gráða: III+

áætlaður klifurtími: 2 klst.

útbúnaður: fleygar, karabinur, lykkjur, lína.
(a.m.k. 25 m. á milli manna).

Farið upp klettafláana (I) og stefnt norðan við stapanann sem gengur út úr hlíðinni niður af hátoppnum. Stuttu áður en kemur að rótum stapanas verðu fláinn brattari (II). Þar fyrir

ofan, norðan við rætur stapanas, tekur við mosavaxin sylla.

Síðan er stefnt upp geilina sem myndast milli hlíðarinnar og stapanas (II), 15 m., en hún mjókkar þegar ofar dregur og endar í lóðréttum vegg. Fra geilinni er klifrað út frá vinstri upp 6 m. háan vegg (III+) og síðan upp með stapanum 13 - 15 m (III). Þá er komið á mjóðu syllu og er þar helst til trygginga að reka fleyga beint í móbergið. Nú er klifrað til hægri upp breiða sprungu (III+ e.t.v. hreyfingar (IV+), opið klifur, 20 m. Þá er brúninni náð.

Nr.5: „Nafnlausa leiðin“

Skemmtileg og góð æfingaleið fyrir öreyndari klifrara.

lóðrétt hækjun: 100 m.

Gráða: II.

áætlaður klifurtími: 1-1 1/2 klst.

útbúnaður: fleygar, karabina, lína (20 m. milli manna).

Haldið upp klettafláana (I), nokkurn veginn á ská til vinstri uns komið er að brattari hluta veggjarins. Þá er farið eftir breiðri syllu til vinstri um 5 - 10 m., uns komið er að smá geil nokkuð mosavaxinni, klifrað upp hana hægra megin 15-20 m. (II). Þar fyrir ofan er lítið um tryggingar. Þaðan liggr leiðin um mosavaxnar syllur til vinstri, 20-25 m., að líttilli skoru í klettinum. Upp hana, 5 m. (II), og yfir bratt klettahaft, 2 m. (III+). Þaðan er haldið um 6 m. beint upp (III+) að litlu horni. Þar er hægt að millitryggja með breiðum fleyg. Þá er farið um 5-6 m. beint til hægri (I) og þaðan upp ör-fáa metra á brúnina.

Snjóklifurleiðir:

Nr. 6: Vesturhlíð

lóðrétt hækun: 100 m.

Gráða : I.

tími 1/2 klst.

Sé gert ráð fyrir að farið sé frá Sandskeiði er stytgst á fjallið sunnan mestu klettanna (NV-veggjarins). Segja má að klifrið byrji þegar hallinn er kominn í ca. 40°. Klifrað er upp í með stefnu dálítíð sunnan við hæsta klettinn. Er þar eftir létt brölt í ísuðum klettum sem endar þegar komið er á dálítinn hrygg sem liggur upp á hæsta tindinn.

Nr.7: Flóttamannaleið

Lóðrétt hækun: 150mtr.

Gráða: II.

áætlaður tími: 1-1 1/2 klst.

Farið er á snjó upp yfir fyrra klettahafið 10-15 m. Þar getur brattinn náð 50-55°, upp snjóbreiðuna, 45°, á ská til hægri, upp undir bröttstu klettana. Þá er haldið til hægri upp ca. 50° bratta brekku. Þar þrengist snjóbreiðan en breikkar fljótlega aftur og minnkar þar brattinn niður í 35-40°. Haldið er til hægri eftir snjóbreiðunni aðeins niður á við uns komið er fyrir klettana. Þá er haldið upp aðeins á ská til hægri,

uns komið er að klettum.

Upp þá ca. 20 m. Er þá komið upp á brún og þaðan er auðveld ganga á tindinn.

Nr. 8: Norðvesturhlíð

lóðrétt hækun: 130 m.

Gráða: I/II.

tími: 1 klst.

Stefnt er á klettana nyrst í norðvesturhlíðinni. Fyrst er jafnt hallandi snjóbrekka uns kemur að lóðréttu klettabelti nokkru ofar miðjum hlíðum. Ær þar ísháft, 3-4 m., 70° bratt. Þar fyrir ofan tekur við snjófláki, um 45° brattur. Þá er stefnt upp í vik eða lánu til vinstri og minnkar þar brattinn. Vikið endar í bröngri, stutttri rás, ekki brattri og er þaðan stutt leið til suðurs upp á tindinn.

Magnús Guðmundsson

Snævarr Guðmundsson

Smáauglysing

Til sölu Ultimate klifurhjálmur, stærð Large,
hjá Birni, s. 16543.